

Eesti Vabariigi Valitsus
Stenbocki maja
Rahukohtu 3
15161 Tallinn

Meie 15.06.2016 nr 1-3/N

Pöördumine kütuseaktsiisimäärade ennistamiseks 2015 tasemele

Lugupeetud Taavi Rõivas

Käesolevaga pöördub Eesti Töandjate Keskliit Teie poole ettepanekuga ennistada kütuseaktsiisimäärad 2015 tasemele.

Valitsuse tegevuskavas 2015-2019 tõdetakse, et „Heaolu ja sissetulekute suurenemise tagavad majanduskasv, soodne ettevõtluskeskkond ja Eesti inimestesse panustamine.“ Sellepärast lubas Teie moodustatud Valitsus olla näoga ettevõtjate poole, olla dialoogis, kuulata ja teha koostööd.

Ometi muutsite varem kokkulepitud aktsiisipoliitikat oluliselt, tõstes kütuseaktsiisi bensiinile 10% ja diislikütusele 14%. Seda on välisnõudluse globaalse vähenemise taustal veondusettevõtjatel ja töandjatel raske ettevõtlust toetava meetmena näha.

Teiseks on juba praegu selge, et aktsiisitõusudest loodetud täiendavat maksutulu ei laeku.

Rahvusvahelise maismaatranspordiga tegelevad firmad on 2016 1. veebruari järel asunud suures osas tankima naaberriikides. Ei ole välistatud, et ka Eestis sõitvatesse kaubikutesse pumbatakse osaliselt suurematest autodest ümber Lätis tangitud kütust. Välismaal arveldamise kulusid aitavad vähendada rahvusvahelised krediit- ja sooduskaardid.

Aktsiisitõusu tagajärjel oli diislikütuse liiter tanklates märtsis keskmiselt 10 senti kallim kui Lätis, Leedus ja Poolas. Suure osa diislikütusest tarbivad veoautod, mille keskmine kütusekulu on ca 35 liitrit/100 km ja kütusepaak mahutab ca 1000 liitrit. Seega Eesti ühtede suuremate ekspordipartnerite Saksamaa ja Hollandi linnadesse sõites võib teepeal tankides kokku hoida 150-200 € reisi pealt või 100€ paagitäielt.

Tänu varudele ei ole veel võimalik täpselt prognoosida, kui suureks kujuneb kütuseaktsiisi laekumine riigieelarvesse, ent EMTA andmetel on kütusemüüjate müüdüdiislikütusekogused aktsiisitõusujärgse ajaga vähenenud eelmise aasta sama perioodiga võrreldes 9%. Sama suur on ka maismaatranspordiettevõtete soetuse vähenemine kütusemüüjatelt. Viimastel aastatel on ometi diislikütuse tarbimine jõuliselt kasvanud ja ca 5% suurust kasvu prognoosis Rahandusministeerium ka käesolevaks aastaks. Seega paistab juba praegu, et suur osa diislikütusest ostetakse mujalt.

Tööandjate Keskliidu liikmed kinnitavad samuti, et kütusemüük on Eestis vähenenud. Alexela Valga tankla müüdud kütusekogus oli aprillis 5,6% ja mais 7,7% väiksem kui aasta tagasi samades kuudes ning Via-Baltical asuva asuva Võiste tankla kogused vastavalt 26,8% ja 29,4% väiksemad. Statoili andmetel oli maikuuks konkreetselt diislikütuse müük mõnes tanklas vähenenud lausa 40%.

Lisaks soovis Valitsus eriotstarbelise diisikütuse sihtotstarvete vähendamisega lisatulu teenida, ent juba on näha, et kütmiseks (ja võimalik, et ka mootorikütusena) on diislikütuse asemel asutud kasutama rasket kütteõli, mille tarbimisselubamine on sel aastal kordades suurem eelmiste aastate sama perioodiga võrreldes. Aktsiisimäär on raskele kütteõlile 1 liitri kohta ca 40 senti madalam kui diislikütusele.

Mõistame, et aktsiisitõusud lepiti koalitsioonipartnerite poolt kokku, et olulisi reforme finantseerida. Praegu aga kannatavad ettevõtjad ja riigi tulud hoopis kahanevad, mitte ei kasva. Me soovime, et kui on tehtud vale otsus, siis seda võimalikult kiiresti tunnistataks ja viga parandataks. 2016-2018 kütuseaktsiisitõusudest tuleb loobuda.

Lugupidamisega,

Toomas Tamsar
Juhatuse esimees
Eesti Tööandjate Keskliit